

KS. JERZY SUCHY

POLSKA LITERATURA
Z ZAKRESU ETYKI BIBLIJNEJ
ZA LATA 1945-1984

1. Wprowadzenie

Normy i nakazy moralne zawarte w Piśmie św. zarówno Starego, jak i Nowego Testamentu były zawsze przedmiotem zainteresowania teologów, a zwłaszcza biblistów. Dowodem tego są liczne artykuły dotyczące najczęściej zagadnień jednostkowych oraz syntetyczne opracowania monograficzne.

Zainteresowania etosem biblijnym nie są również obce polskim teologom. Świadczy o tym prezentowana bibliografia, obejmująca monografie i artykuły dotyczące bezpośrednio lub pośrednio etosu biblijnego, które ukazały się w Polsce w latach 1945-1984. Obok dzieł Polaków, umieszczono również prace autorów zagranicznych, które zostały przetłumaczone na język polski.

Celem spisu jest pomoc studentom teologii oraz tym wszystkim, którzy interesują się problematyką etyczno-biblijną.

Etosem biblijnym zajmują się ludzie różnych wyznań i światopoglądów, toteż uwzględniono nie tylko dorobek autorów katolickich, ale również teologów innych wyznań chrześcijańskich oraz ludzi niewierzących.

Prezentowany spis literatury ma charakter interdyscyplinarny, gdyż normy i nakazy moralne zawarte w Piśmie św. są przedmiotem nie tylko egzegezy czy teologii biblijnej, lecz także i innych dyscyplin teologicznych: teologii moralnej, katechetyki, homiletyki oraz teologii życia wewnętrznego.

Różnorodność tematyczna oraz zmienna częstotliwość ukazywania się prac dotyczących etosu biblijnego sprawiły, że za najbardziej dogodny układ uznano alfabetyczny porządek nazwisk autorów. Poprzedza go wykaz skrótów, w którym wyszczególniono tytuły prac zbiorowych oraz tytuły czasopism.

2. Wykaz używanych skrótów (pozostałe wg EK)

Biblia - *Biblia, księga Ludu Bożego*. Praca zbiorowa pod red. S. Łacha i M. Filipiaka. Lublin 1980.

- Bóg - *Bóg, Dekalog, Błogosławieństwa, Modlitwa*. Praca zbiorowa pod red. A. Świąćckiego. Kraków 1977.
- Ch - „Chrześcijanin”. Warszawa 1946.
- ChiK - *Chrystus i Kościół. Wybrane teksty Nowego Testamentu*. Praca zbiorowa pod red. F. Gryglewicza. Lublin 1979.
- Królestwo Boże - *Królestwo Boże w Piśmie świętym*. Praca zbiorowa pod red. S. Łacha i M. Filipiaka. Lublin 1976.
- MPWB - *Materiały pomocnicze do wykładów z bibliistyki*. T. 1-6. Lublin 1975-1983.
- RŁKD - „Rozporządzenia Łomżyńskiej Kurii Diecezjalnej”. Łomża 1937-
- SLF - *Studio lectionem facere*. Praca zbiorowa pod red. S. Łacha i J. Szlagi. Lublin 1978.
- SScr - *Scrutamini Scripturas. Księga pamiątkowa z okazji jubileuszu ks. Prof. Stanisława Łacha*. Kraków 1980.
- STHO - „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” (tytuł poprzedni „Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego”). Opole 1968-
- STNW II - „Sprawozdania Posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wydział II Nauk Historycznych, Społecznych i Filozoficznych”. Warszawa 1907-
- W służbie - *W służbie Ludowi Bożemu*. Praca zbiorowa pod red. B. Bejzego. T. 6: Powołanie człowieka. Poznań-Warszawa 1983.
- ZCz - „Znaki Czasu”. Warszawa 1910-

3. Bibliografia

- A l f a r o J.: *Teologia postępu ludzkiego*. Warszawa 1971. Biblioteka ODISS 2.
- A n c h i m i u k J.: *Miłość do ojczyzny z biblijnego punktu widzenia*. „Chrześcijanin a Współczesność” 1984 nr 4 s. 6-8.
- A u g u s t y n ś w.: *Osiem błogosławieństw*. „Znak” 27:1975 s. 555-566.
- B e d n a r z M.: *Warunki osiągnięcia Królestwa Bożego według Ewangelii Mateusza*. Królestwo Boże s. 143-156.
- B i s k u p M.: *Nowy Testament o pokucie i pojednaniu*. HD 42:1983 s. 86-94.
- B l a n k J.: *W sprawie „norm etycznych” w Nowym Testamencie*. Conc 2-3:1966-67 s. 228-236.
- Błogosławieństwa ewangeliczne*. WAG 15:1960 s. 463-468.
- B o g d a n F.: *Chrystus - prawodawca moralny*. W: *W służbie* s. 176-191.
- B ö c k l e F.: *Swoistość etyki chrześcijańskiej*. CT 43:1973 fasc. 1 s. 5-14.
- B r a u l i k G.: *Bliskość Boga i sprawiedliwość społeczna. Rozumienie deuteronomistycznego prawa w okresie niewoli*. RBL 33:1980 s. 301-307.
- C h ł a d S.: *Prawdziwa godność małżeństwa (1 Kor 6, 12-20)*. RBL 35:1982 s. 333-341.

- Chmiel J.: Biblijne pojęcie agapē jako model etyczny. RBL 30:1977 s. 181-189.
- Biblijne podstawy pokuty. RBL 35:1982 s. 370-373.
 - Człowiek obrazem Boga. U podstaw antropologii biblijnej. „Znak” 29:1977 s. 363-370.
 - „Etyka w Nowym Testamencie”. Symposium biblijne w Lucernie 1983. RBL 36:1983 s. 549-551.
 - Koncepcja miłości w Pierwszym Liście św. Jana. RBL 29:1976 s. 285-294.
 - Miłość za miłość. RBL 29:1976 s. 325-328.
 - Relacja miłości Boga do miłości bliźniego w tradycji biblijnej. ACr 1:1969 s. 106-111.
 - Zadania rodziców w świetle Pisma św. RBL 30:1977 s. 214-215.
 - Znaki pokuty w Piśmie świętym - rozważania semiotyczne. RBL 29:1976 s. 172-174.
- Cz. E.: Etyka chrześcijańska w świetle nauki Jezusa. Ch 1974 nr 9 s. 8-12.
- Czajkowski M.: Przykazanie nowe. (Miłość chrześcijańska). WDr 1975 nr 4 s. 13-24.
- Czapski A.: Społeczno-religijny aspekt tabel domowych w Liście do Efezjan. „Novum” 1977 nr 4-5 s. 93-115.
- Czyż S.: Obowiązek zachowania prawa ST według Mt 5, 17-20. „Studia z biblistyki” 2:1980 s. 86-112.
- Postulat starotestamentalnego Prawa (Mt 5, 17-20). PZST 4:1983 s. 47-68.
- Czerski J.: Miłosierdzie - przypowieść Mateusza o darowaniu długów (18, 23-35). STHO 7:1979 s. 19-56.
- Pokuta w Ewangelii św. Łukasza. STHO 3:1973 s. 173-177.
 - Postawy moralne w Ewangelii Dzieciństwa u św. Łukasza (Łk 1-2). STHO 6:1978 s. 171-182.
 - Wolność chrześcijańska w listach do Koryntian. ChrK s. 119-127.
- Dąbek T. M.: H Agapē tou Pneumatou. Związek miłości z Duchem Świętym w Piśmie świętym Nowego Testamentu. ACr 15:1983 s. 105-121.
- Deissler A.: Jam jest twój Bóg, który cię wyzwolił. Warszawa 1977.
- Delhaye Ph.: Z zagadnień etyki chrześcijańskiej. WDr 1984 nr 6 s. 14-19.
- Dodd C. H.: Prawo Chrystusa. W: Biblia dzisiaj. Red. J. Kudasiewicz. Kraków 1969 s. 284-300.
- Dziuba A. F.: Doskonałość w orędziu moralnym Nowego Testamentu. „Katecheta” 27:1983 s. 112-118.
- Fuillet A.: Dwa aspekty sprawiedliwości w kazaniu na górze. „Communio” 1:1981 nr 1-2 s. 67-76.
- Filipiak M.: Biblia o człowieku. Zarys antropologii biblijnej Starego Testamentu. Lublin 1979.

- Biblijne podstawy teologii pracy. „Życie i Myśl” 26:1976 nr 6 s. 30-37.
 - Biblijna koncepcja powołania. „Znak” 25:1973 s. 981-993.
 - „Czcij ojca twego i matkę swoją” (Wj 20, 12; Pwt 5, 16). Studium egzegetyczno-teologiczne. RTK 28:1981 z. 1 s. 5-12.
 - „Nie będziesz nadużywał imienia Bożego” (Wj 20, 7; Pwt 5, 11). Studium egzegetyczno-teologiczne. TRK 29:1982 z. 1 s. 5-10.
 - „Nie będziesz miał bogów cudzych oprócz mnie”. Studium egzegetyczno-teologiczne. RTK 26:1979 z. 1 s. 5-12.
 - Ochrona prawa najbiedniejszych w prawodawstwie Pięcioksięgu. SScr s. 73-83.
 - „Pamiętaj, abyś święcił dzień szabat” (Wj 20, 8; Pwt 5, 12). Studium egzegetyczno-teologiczne. RTK 27:1980 z. 1 s. 5-14.
 - Powołanie Ludu Bożego (Wj 19, 5-6). RBL 29:1976 s. 304-310
 - Złorzeczenia w Biblii jako problem etyczny. W: Biblia s. 55-59.
- F l i s k o w s k i L.: Świętość - istota chrześcijaństwa. SPelp 6:1975 s. 201-216.
- F r a n k o w s k i J.: Dlaczego chrześcijaństwo nie wyrzeknie się Starego Testamentu. „Znak” 24:1972 s. 216-231.
- G e l i n A.: Pismo święte o człowieku. Paryż 1981. „Znaki czasu” 18.
- G ł o w a S.: Owoce chrztu w świetle objawienia. AK 57:1965 s. 165-176.
- G o ł ę b i e w s k i M.: Pokuta w Starym Testamencie. AK 89:1977 s. 3-15.
- G o ł ę b i o w s k i F.: „Nowy człowiek” - twórcą nowego świata. (Obraz człowieka w Biblii) WDr 1973 nr 3-4 s. 58-64.
- G ó r a l c z y k P.: Być dzieckiem dla Boga. „Communio” 5:1985 nr 3 s. 74-80.
- G r a b s k a S.: Pismo święte o miłości. „Znak” 26:1974 s. 1543-1552.
- G r a n a t W.: Świętość jako istotna wartość chrześcijaństwa i zadanie Kościoła. AK 77:1971 s. 184-198.
- G r ü n d e l J.: Rozważając dekalog. Warszawa 1978.
- G r y g l e w i c z F.: Chrystusowa chwała i cnota. RTK 5:1958 z. 3 s. 97-104.
- Grzech i pojednanie z Bogiem w ujęciu św. Jana Ew. W: Biblia s. 141-152.
 - Problemy miłości w Nowym Testamencie. RBL 27:1974 s. 257-265
 - Sakramenty w czwartej Ewangelii. SScr s. 33-45.
 - Świętość wiernych w Nowym Testamencie. W: Drogi świętości. Red. Słomka. Lublin 1980 s. 7-27.
 - Tło upomnień św. Piotra do „starszych”. RTK 4:1957 z. 3 s. 113-121.
 - Wiara Janowych gmin kościelnych. RTK 25:1978 z. 1 s. 103-111.
 - Życie chrześcijańskie w ujęciu św. Jana ewangelisty. Katowice 1984, Attende Lectioni 10.
- G r z e g o r c z y k A.: Dekalog - podstawowy traktat moralny etyki chrześcijańskiej. W: Bóg s. 107-117.
- G r z y b e k S.: Czy pierwsze przykazanie pozwala czcić obrazy? RBL 9:1958 s. 50-54.

- Elementy konstytutywne biblijnego powołania. CzST 5:1977 s. 19-30.
 - Pinis legis Christus (Rz 10, 4). RBL 14:1961 s. 181-189.
 - Kto jest moim bliźnim? RBL 17:1964 s. 311-315.
 - Pogląd św. Pawła na pracę fizyczną. RBL 5:1952 s. 391-399.
 - Pod wieczór życia będziemy sądzeni z miłości. RBL 32:1979 s. 61-63.
 - Powołanie w Starym Testamencie. CzWD 43:1969 nr 3-6 s. 58-64.
- G n u t e k W.: Pieśń św. Pawła o miłości (1 Kor 12, 31-14, 1) RBL 13:1960 s. 105-117.
- H a r i s i m J.: Szacunek warunkiem prawdziwej miłości bliźniego. RŁKD 37:1973 nr 6-7 s. 42-49.
- Podstawy i zewnętrzne przejawy szacunku człowieka dla człowieka według nauki św. Pawła. RŁKD 37:1975 nr 8-10 s. 68-73.
- H ä r i n g B.: Pieśń Sługi. Błogosławieństwa. Eucharystia. Warszawa 1982.
- H e m p e l J.: Ewangelie i Dziesięcioro przykazań. Warszawa 1956.
- H e n e l t T.: Pojęcie bliźniego w starotestamentalnym przykazaniu miłości. RBL 30:1977 s. 238-244.
- Znaczenie terminu rē'a w przykazaniu miłości bliźniego Kpł 19, 18b. RTK 19:1972 z. 1 s. 21-33.
- H e r r m a n n T.: Elementy konstytutywne chrześcijańskiego życia w ujęciu św. Jana. HD 46:1977 s. 172-177.
- Miłość braterska w Pierwszym Liście św. Jana. „Studia z biblistyki” 3:1983 s. 208-342.
 - Miłość braterska według Ewangelii św. Jana. W: Egzegeza Ewangelii św. Jana. Red. F. Gryglewicz. Lublin 1976 s. 133-139.
 - Miłość braterska warunkiem doskonałej miłości Boga (1 J 4, 12). STV 20:1982 nr 2 s. 105-116.
 - Próby nowej interpretacji 1 J 5, 2. RBL 28:1975 s. 229-230.
 - Obowiązki rodziców względem dzieci w Nowym Testamencie. PR 14:1961 s. 43-52.
 - Sposoby realizacji braterskiej miłości według pierwszego listu św. Jana. HD 47:1978 s. 283-291.
- H o m e r s k i J.: Powołanie człowieka w świetle tekstów biblijnych. SScr s. 65-72.
- Religijno-moralne znaczenie wyroczni o narodach. MPWB 2:1977 s. 65-128.
 - Słowo Boże a religijna formacja rodziny. RBL 33:1980 s. 316-324.
 - Życie religijne wspólnoty małżeńskiej i rodzinnej w świetle tekstów biblijnych. ZN KUL 23:1980 z. 3 s. 63-72.
 - Życie wewnętrzne w świetle starotestamentalnej nauki objawionej. AK 84:1975 s. 397-413.
- J a n k o w s k i A.: Biblijna więź Eucharystii i pokuty. WNZP 11:1978 s. 131-139.

- Biblijne pojęcie świętości człowieka. RBL 37:1984 s. 109-118.
 - Duch służby a wolność dzieci Bożych. AK 73:1969 s. 453-464.
 - Eucharystia jako „nasza pascha” (1 Kor 5, 7) w teologii biblijnej Nowego Testamentu. RBL 28:1975 s. 89-100.
 - Kapłan otwarty na działanie Ducha Świętego. Próba systematyzacji danych Nowego Testamentu AK 68:1976 s. 389-403.
 - „Tajemnica to wielka” (Ef 5, 32). RBL 14:1961 s. 32-42.
 - „Wzór macie w nas” (Flp 3, 17). Kształtująca się osobowość Apostoła Pawła w świetle listu do Filipian. RBL 15:1962 s. 256-276.
 - Życie zakonne w świetle Biblii. WNZP 11:1978 s. 435-442.
- J a n k o w s k i A., R o m a n i u k K.: Kapłaństwo w Piśmie świętym Nowego Testamentu. Katowice 1972. Attende Lectioni 1.
- J a n k o w s k i B.: Na marginesie Pawłowego hymnu o miłości (1 Kor 13). AK 42:1950 s. 165-184.
- J e d y n a k S.: Etyka starożytnego Wschodu. Warszawa 1972.
- J e l o n e k T.: Eucharystia i Kościół. Aspekt biblijny. RBL 33:1980 s. 280-283.
- J u r o s H.: Pozytywizm biblijny w teologii moralnej. STV 12:1974 nr 2 s. 45-76.
- K a r p i ń s k i R.: Nierozzerwalność małżeństwa w Nowym Testamencie (Mt 5, 32; 19, 9). DPZG 15:1964 s. 255-267.
- K i n n e a r A. I.: Życie w Chrystusie. Cz. 1. Warszawa 1964.
- K i s i e l A.: Ku pełni chrześcijaństwa. Rozważania biblijne. Warszawa 1948.
- K ł a w e k A.: Dwie drogi. RBL 5:1952 s. 5-11.
- K ł o c z o w s k i J. A.: Dekalog. W: Wobec wartości. Red. D. von Hildebrand, J. A. Kłoczowski, J. Paściak. Poznań 1984 s. 185-222.
- K o ł o d z i e j c z y k M.: Fakt wzrostu mistycznego Ciała Chrystusa w świetle Pisma świętego. RBL 15:1962 s. 91-101.
- K o ń c z e k A.: Obraz człowieka sprawiedliwego w Psalterzu. W: Biblia s. 43-54.
- K o r n a t o w s k i W.: Ewangeliczna etyka społeczna i jej realizacja w pierwszych gminach chrześcijańskich. „Życie i Myśl” 16:1966 nr 3 s. 102-119.
- K o s o w s k i S.: Dobre czyny w nauczaniu św. Duszpasterza w Galacji. RBL 11:1958 s. 38-42.
- Miłość bliźniego w ujęciu św. Pawła Apostoła. (Refleksje na tle listu do Galatów). RBL 10:1957 s. 261-266.
- K o t u l a K.: List do Filomena jako przyczynek do stosunku chrześcijaństwa do niewolnictwa i pracy. „Strażnica Ewangeliczna” 9:1954 s. 121-122.
- K o w a l c z y k A.: Niektóre problemy literackie i egzegetyczne kazania na górze Mt 5-7. „Studia Gdańskie” 4:1980 s. 119-133.

- K o w a l s k i S.: Najwyższe przykazanie Chrystusowe. Kalendarz Katolicki PAX 1957 s. 51-53.
- K o z y r a J.: Nowe stworzenie - kaine ktizis. SSHT 11:1978 s. 19-39.
- K r a w c z y k R.: Biblijny wymiar małżeństwa. WDP 50:1981 nr 3 s. 83-89.
- K u d a s i e w i c z J.: Będziesz miłował Pana Boga swego. W: Sakrament chrztu. Red. A. Skowronek. Katowice 1973 s. 179-183.
- Cechy specyficzne etosu biblijnego. WNZP 14:1981 s. 63-90.
 - Elementy eklezjalne w tekstach ustanowienia Eucharystii. STV 18:1980 nr 2 s. 29-48.
 - Kazanie na Górze (Mt 5-7). Problematyka literacka i teologiczna. „Znak” 27:1975 s. 567-583.
 - Logos i etos krzyża. Warszawa 1980.
 - Miłosierdzie w Ewangeliach. W: Jan Paweł II. *Dives in misericordia*. Tekst i komentarze. Red. S. Nagy. Lublin 1983 s. 69-82.
 - Nowość i oryginalność Jezusowego przykazania miłości. SLP 146-150.
 - Pierwsze i najważniejsze przykazanie. W: Chrystus żywy w sakramentach. Materiały Kursu homiletyczno-katechetycznego. Warszawa 1970 s. 224-229.
 - Problematyka relacji człowieka do Boga w Piśmie świętym. STV 12:1974 nr 1 s. 272-278.
 - Służba istotną treścią chrześcijańskiego powołania. W: Jan Paweł II. *Redemptor hominis*. Tekst i komentarz. Red. Z. Zdybicka. Lublin 1982 s. 211-230.
- K w i e c i e Ń M.: Nawrócenie. Kalendarz chrześcijanina 1981. Warszawa 1981 s. 199-204.
- L a n g k a m m e r H.: Być z Chrystusem i być w Chrystusie. Egzystencjalna sekwencja chrystomorficzna w soteriologii św. Pawła. RTK 39:1982 z. 1 s. 67-78.
- Etyka małżeńska w Nowym Testamencie. W: Biblia s. 91-103.
 - Kościół jednoczący z Chrystusem. Zarys nauki św. Pawła o Iściele. WNZP 13:1981 s. 365-400.
 - Królestwo Boże w przepowiadaniu Jezusa (Ewangelie synoptyczne). W: Królestwo Boże s. 135-142.
 - Małżeństwo w świetle Nowego Testamentu. CS 7:1975 z. 3 s. 237-250.
 - Zagadnienie nadziei w źródłach biblijnych. RTK 23:1976 z. 3 s. 17-21.
- L a u r e n t i n R.: Nowe wymiary miłości. Warszawa 1977.
- L e k s P.: Nie będziesz zabijał. RTK 13:1966 z. 1 s. 35-48.
- L o h f i n k N.: Pieśń chwały. Warszawa 1982 s. 88-118
- L u z U.: Obraz Boży w Chrystusie i w człowieku według Nowego Testamentu. Conc 5:1969 z. 2 s. 287-294.
- L y o n n e t S.: Obecność Chrystusa i Jego Ducha w człowieku. Conc 5:1969 z. 2 s. 294-304.

- Usprawiedliwienie i zbawienie darami łaski. Problem wiary i uczynków. W: Studia biblijne i archeologiczne. Poznań 1963 s. 136-178.
- Ł a c h J.: Logion Jezusa o przestrzeganiu starotestamentalnego Prawa (Mt 5, 17). STV 16:1978 nr 2 s. 3-17.
- Milczenie Biblii wokół problemu usuwania płodu z łona matki. CT 52:1982 fasc. 3 s. 57-65.
- Nie sądzicie, że przyszedłem rozwiązać Prawo albo proroków (Mt 5, 17). W: Biblia s. 79-89.
- Ł a c h S.: Apostoł Paweł wzorem miłości bliźniego. „Caritas” 3:1947 s. 328-332.
- Dekalog dziełem Mojżesza czy Boga. SLF 59-61.
- Miłość bliźniego w listach św. Pawła. „Caritas” 4:1948 s. 95-98.
- Miłość bliźniego w prawodawstwie Mojżeszowym. „Caritas” 3:1947 s. 30-35.
- Nauka o wskazaniach etycznych w Psalterzu. W: Biblia s. 195-245.
- Rekonstrukcja Dekalogu pierwotnego. RBL 5:1952 s. 296-311.
- Wierność fundamentem etyki przymierza. W: Biblia s. 37-41.
- Ł a p i c k i B.: Etyczna kultura starożytnego Rzymu a wczesne chrześcijaństwo. Uniwersytet Łódzki. Prace z historii myśli społecznej i badań społecznych pod redakcją J. Chałasińskiego. T. 7. Łódź 1958
- Ł o p u s z a ń s k i A.: Stosunek Prawa do Ewangelii. ZCz 2:1948 nr 10 s. 4-9.
- M ę d a l a S.: Dekalog na tle ówczesnych stosunków społecznych. W: Bóg s. 87-106.
- M i c h a ł o w i c z M.: Błogosławieństwa i Kazanie na Górze w życiu współczesnego chrześcijanina. W: Bóg s. 160-165.
- M i k o ł a j c z y k M.: Błogosławieństwa dziś i jutro. RBL 30:1977 s. 205-213.
- M o l i ń s k i W.: Małżeństwo w świetle Nowego Testamentu. „Novum” 1980 nr 9 s. 31-59.
- M u s z y ń s k i H.: Czy Biblia zawiera teksty amoralne? AK 99:1982 s. 234-249.
- Etos biblijny. „Studia z biblistyki” 2:1980 s. 9-63.
- Idea odnowy w Piśmie świętym. SPeP 5:1974 s. 113-128.
- Istota etosu biblijnego. ODC 29:1978 s. 117-139.
- Orędzie Boga do niemilosierznego świata. SPeP 12:1981 s. 35-59.
- Podstawy etosu biblijnego. ODC 28:1977 s. 240-260.
- N a g ó r n y J.: Nawrócenie w ujęciu proroków. RTK 28:1981 z. 3 s. 5-18.
- Przebaczenie i odpuszczenie grzechów warunkiem odnowy Przymierza w Starym Testamencie. RBL 35:1982 s. 411-414.
- Trynitarny fundament życia moralnego w ujęciu św. Pawła. RTK 29:1982 z. 3 s. 47-56.
- N a w r o c z y ń s k i B.: Eros - Agape - Caritas. Poglądy na miłość w świecie helleńskim i wśród chrześcijan. STNW II 41:1948 s. 8-13.

- N i e m c z y k J.: Cechy właściwej postawy naśladowców Boga. RT 3:1961 s. 51-68.
- Naśladowanie Boga w Starym Testamencie. NI 2:1960 s. 51-68.
- N i e m c z y k J. B.: Z zagadnień prawodawstwa izraelskiego. RT 6:1964 s. 199-212.
- N i e m c z y k W.: Praca w świetle Pisma świętego i etyki chrześcijańskiej.
„Strażnica Ewangeliczna” 8:1953 s. 109-111.
- N i e r y n c k F.: „Chrystus w nas” i „my w Chrystusie” w nauce św. Pawła.
Conc 5:1969 z. 2 s. 312-321.
- N i e w c z a s B.: Wezwanie do naśladowania Chrystusa według Mt 16, 24 i tekstów paralelnych. „Studia z biblistyki” 2:1980 s. 194-320.
- P a ś c i a k J.: Dziesięć słów Boga. W: Wobec wartości. Red. D. von Hildebrand, J. A. Kłoczowski, J. Paściak. Poznań 1984 s. 153-182.
- P e t e r M.: Prawodawstwo Starego Testamentu. PzST 4:1983 s. 7-26.
- Spór o Dekalog. WDr 1982 nr 9 s. 68-72.
- P i e n i a ż i b o g a c t w o w ś w i e t l e P i s m a ś w i e t e g o . „Kalendarz Ewangelicki” 69:1956 s. 255-260.
- P o g ó r s k i S.: Eschatologiczne znamię moralności chrześcijańskiej. AK 81:1973 s. 50-72.
- P o l l a k F.: Chrystus a przykazania Boże ZCz 50:1971 nr 2 s. 5-6.
- P o p l a t e k W.: Istota sumienia według Pisma św. Lublin 1961.
- Pismo św. a definicja sumienia. STNKUL 5:1963 s. 15-16.
- P o p o w s k i R.: Etyka sokratyczna a etyka Pawła z Tarsu (Różnice i podobieństwa). „Seminare” 1978 s. 217-231.
- O podstawach etyki chrześcijańskiej. „Seminare” 1977 s. 217-225.
- P o t o c k i S.: Aspekt teologiczny prawa Mojżeszowego. RTK 10:1963 z. 1 s. 5-19.
- P r z y b y l s k i B.: Ku źródłom teologii pokuty. AK 88:1977 s. 402-418.
- P y t e l J. K.: Człowiek jako świątynia w nauce Nowego Testamentu. RBL 15:1962 s. 337-343.
- Człowiek obrazem Boga w Nowym Testamencie. „Communio” 2:1982 nr 2 s. 16-23.
- Nowotestamentalne spojrzenie na gościnność. AK 92:1979 s. 35-42.
- Nowotestamentalna terminologia gościnności. RBL 34:1981 s. 162-165.
- Pojęcie gościnności w literaturze biblijnej i greckiej. RBL 30:1977 s. 172-181.
- R i b e r M.: Praca w Biblii. Warszawa 1979.
- R i n k E.: Prawo naturalne a Ewangelia. AK 74:1970 s. 313-325.
- R o d e M.: Sprawy i myśli społeczne w Nowym Testamencie. Socjologia współżycia społecznego. RT 15:1973 z. 1 s. 87-176.
- Teologia społeczna Nowego Testamentu. T. 1-2. Warszawa 1975.

- R o m a n i u k K.: „Bogobojni” (fobumenoi ton Theon) w Nowym Testamencie. Przyczynek do nowotestamentalnej teologii bojaźni Boga. RTK 11:1964 z. 1 s. 71-91.
- Etyka św. Pawła. W: Biblia s. 111-119.
 - Idea bojaźni Bożej w teologii św. Pawła. W: Apostołowie Jezusa Chrystusa. Red. A. Zalewski. Poznań 1966 s. 489-582.
 - Małżeństwo i rodzina w Biblii. Katowice 1981. Attende Lectioni 7.
 - Motywacja napomnień moralnych w listach św. Pawła. Poznań 1971. Sprawy biblijne 27.
 - Motywacja soteriologiczna w pareniezie nowotestamentalnej. RTK 15:1968 z. 1 s. 61-71.
 - Niektóre pouczenia moralne i sposób ich uzasadnienia w pismach św. Pawła. AK 76:1971 s. 219-227.
 - Perfecta caritas foras mittit timorem. RBL 16:1963 s. 80-87.
 - Pokuta i pojednanie w Nowym Testamencie. CT 48:1978 fasc. 4 s. 15-35.
 - Powołanie w Biblii. Katowice 1975. Attende Lectioni 2.
 - Soteriologia św. Pawła. Warszawa 1983.
 - Temat nagrody i kary jako motyw parenetyczny w listach św. Pawła. RTK 16:1969 z. 1 s. 41-59.
 - Temat powołania Bożego i jego konsekwencje dla teologii moralnej. RTK 19:1972 z. 2 s. 89-98.
 - Zasady nowego życia. Zarys teologii moralnej św. Pawła. MPWB 3:1978 s. 203-238.
 - Zbawcze dzieło Chrystusa a zasady moralności chrześcijańskiej. DZ 266-282.
- R o s i k S.: Sumienie jako wyznacznik moralności. W: W służbie s. 208-223.
- Wezwanie Boże w nadprzyrodzonej normie moralnej. STV 7:1969 nr 1 s. 35-53.
- R o s ł o n J. W.: „A kto przylgnie do Pana stanowi z Nim jednego ducha” (1 Kor 6, 17). RTK 12:1965 z. 1 s. 59-73.
- Życie chrześcijańskie. ChrK 165-174.
- R u b i n k i e w i c z R.: Małżeństwo i dziewictwo w nauce św. Pawła (1 Kor 7, 1-40). ZN KUL 23:1980 z. 3 s. 45-50.
- R u m a k J.: Święty Paweł a kwestia społeczna. RBL 12:1959 s. 533-549.
- S a l i j J.: Jak naśladować miłość Pana Jezusa? WDR 1984 nr 12 s. 32-36.
- Małżeństwo chrześcijan jako udział w paschalnym misterium Chrystusa. AK 75:1970 s. 17-28.
 - Teologiczny sens odpoczynku niedzielnego. CT 39:1969 z. 3 s. 15-18.
- S a m s e l E.: „Święci” a wspólnota chrześcijan według świętego Pawła Apostoła. WNZZP 6:1972 s. 355-366.
- S c h n a c k e n b u r g R.: Nauka moralna Nowego Testamentu. Warszawa 1983.
- S i t a r z E.: Zarys biblijnej doktryny o małżeństwie. RBL 14:1961 s. 23-31.
- S k o w r o n e k A.: W kierunku teologii pracy. SSHT 6:1973 s. 5-10.

- Skrzydelski B.: Teologia pracy ludzkiej. AK 54:1962 s. 100-116.
- Siómka W.: Znaczenie prawa - przykazań w życiu moralnym. W: W służbie s. 192-207.
- Smerek W.: Myśl teologiczna i społeczna św. Pawła w liście do Filemona. RBL 6:1953 s. 4-24.
- Sm y k A.: Nowe przykazanie (J13, 24). ZCz 28:1950 nr 5 s. 25-27.
- Stachowiak L.: Badania nad napomnieniami moralnymi św. Pawła w XX w. CT 53:1982 fasc. 2 s. 47-64.
- Biblijne ujęcie węzłowych zagadnień moralnych. STV 6:1968 nr 1 s. 11-28.
 - Biblijny obraz małżeństwa. MPWB 5:1982 s. 163-168.
 - Etyka zrzeczenia w Qumran a etyka św. Pawła. Ze współczesnej problematyki biblijnej. Lublin 1961 s. 115-130.
 - Geneza dydaktycznego schematu „dwóch dróg” w piśmiennictwie międzytestamentalnym. RBL 22:1969 s. 75-85.
 - O ile prawdy i normy Starego Testamentu zachowały wartość dla kształtowania dzisiejszej doktryny moralnej. AK 76:1971 s. 208-218.
 - Osiem błogosławieństw na tle pojęć etycznych mieszkańców Palestyny w epoce Chrystusa. RTK 23:1976 z. 1 s. 49-59.
 - Pouczenia etyczne w literaturze międzytestamentalnej. CT 48:1978 fasc. 3 s. 43-62.
 - Pouczenia moralne w starszych tradycjach prorockich. ZN KUL 13:1970 z. 3 s. 5-6.
 - Refleksje nad biblijnym pojęciem pokory RBL 13:1960 s. 199-216.
 - Rozwój norm moralnych w historii Starego Testamentu. AK 81:1973 s. 39-50.
 - Traktat teologiczno-moralny o dwóch duchach w Regule Zrzeczenia w Qumran. AK 67:1964 s. 219-228.
 - Usprawiedliwienie starotestamentalne a doskonałość ewangeliczna. W: Kultura życia wewnętrznego. Red. J. Krucina. Wrocław 1983 s. 23-
 - Wartości etyczne w tradycji o Przymierzu. W: Biblia s. 19-27.
 - W poszukiwaniu parenezy w Starym Testamencie. CT 49:1978 fasc. 2 s. 37-57..
- Stanley D. M.: Słowo Boże światłością i drogą. Kraków 1975.
- Stefanek S.: Rodzina w zamysłach Bożych. AK 83:1974 s. 362-370.
- Stępień J.: Biblijna idea powołania człowieka. W: W kierunku człowieka. Red. B. Bejze. Warszawa 1971 s. 119-132.
- Pawłowy charakter nauki dogmatycznej i moralnej Listów do Tesaloniczan. RBL 13:1960 s. 243-268.
 - Syneidesis, sumienie w antropologii św. Pawła. W: Człowiek we wspólnocie Kościoła. Red. L. Balter. Warszawa 1979 s. 162-201.
 - Teologia św. Pawła. Człowiek w zbawczym planie Boga. Warszawa 1979.
 - W poszukiwaniu najistotniejszej cechy pierwotnego Kościoła w listach Pawłowych. „Znak” 16:1964 s. 852-881.

- S t o p i e r z y Ń s k a I.: Błogosławieni, którzy [...] (Sesja o błogosławieństwach zorganizowana przez Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie). „Więź” 1974 nr 1 s. 139-148.
- S t r z e s z e w s k i Cz.: Praca w Piśmie świętym Starego Testamentu. RF 12: 1964 z. 2 s. 19-23.
- S u s k i A.: Kodeks małżeński w Liście do Efezjan. „Studia z biblistyki” 2:1980 s. 231-291.
- Pieśń o miłości Chrystusa do Kościoła (Ef 5, 25b-27). STV 17:1979 nr 2 s. 3-42.
 - Wezwanie do pokuty w Nowym Testamencie. AK 89:1977 s. 16-32.
- Ś w i ę c i c k i A.: Dekalog jako podstawa systemu współczesnej etyki społecznej. W: Bóg s. 118-132.
- Myśl o błogosławieństwach. W: Bóg s. 168-178.
- S z e w c E.: Odwet i miłość według Biblii. WDŁ 49:1975 s. 255-259.
- S z l a g a J.: Etoś ludu Bożego Starego Przymierza. SLF 163-169.
- Idea pokuty i nawrócenia w Starym Testamencie. RTK 26:1979 z. 3 s. 119-130.
 - Idea wyzwolenia według Ewangelii. „Chrześcijańin w świecie” 1979 z. 4 s. 22-32.
 - Jezus o pracy i dobrach materialnych. W: Biblia s. 103-110.
 - Jezus wobec nierozzerwalności małżeństwa. SLF 169-173
 - Kościół jako rosnąca w Panu budowla (Ef 2, 19-22). ChrK 189-198.
 - Pokuta, nawrócenie i pojednanie według Pisma św. MFWB VI 25-45.
 - Obraz budowania w Nowym Testamencie. RBL 27:1974 s. 311-319.
- S z y m a n e k E.: Postawa służebna w Piśmie św. HD 36:1967 s. 156-162.
- Synostwo Boże jako podstawa życia wewnętrznego w Nowym Przymierzu. AK 84: 1975 s. 414-423.
 - Teologiczna treść kazania na górze. ChiK 35-44.
 - Wolność ewangeliczna na podstawie Listu do Galacjan. RBL 33:1980 s. 308-314.
- S z y m a Ń s k i E.: Jezus Chrystus obrońca przykazań Bożych. DCZ 8:1974 nr 6 s. 20-26.
- T i s c h n e r J.: Wprowadzenie do etosu błogosławieństw. WDr 1975 nr 10 s. 9-15.
- T r a n d a B.: Osiem błogosławieństw. Spojrzenie duszpasterza ewangelickiego. W: Bóg s. 148-159.
- T r o n i n a A.: Wierność fundamentem etyki przymierza. W: Biblia s. 29-36.
- T r z e b u c h o w s k i P.: Człowiek odrodzony w nauce św. Pawła. „Novum” 1976 nr 7-8 s. 93-115.
- T y l o c h W.: Aspekty społeczne gminy z Qumran. Warszawa 1968.
- Funkcja społeczna Nowego Testamentu. Teksty listów apostołskich o niewolnictwie i władzy. „Euchemer” 8:1964 nr 4 s. 3-16.

- W. D.: „[...] Pokutujcie i wiérzcie Ewangelię (Mk 1, 15). AK 88:1977 s. 343-347.
- W e r e s k a D.: Istnienie w Chrystusie - postawa moralności. „Novum” 1971 nr 6 s. 94-104.
- W h i t e E. G.: Nauki z Góry Błogosławieństwa. Warszawa 1960.
- W i c h r o w i c z J.: Będziesz miłował Pana Boga twego. WDR 1978 nr 10 s. 74-79.
- W i d ł a B.: Apostolska postawa Pawła jako dawanie świadectwa o Chrystusie. STV 13:1975 nr 2 s. 81-103
- W i t e k S.: Teologia pokory w Nowym Testamencie. RBL 21:1968 s. 129-139.
- W o l f r a m K.: Antropologia. (Nauka o człowieku w ewangelicznym zwiastowaniu Jezusa). RT 3:1961 s. 69-89.
- W o l n i e w i c z M.: Bezżeństwo dla królestwa Bożego (Mt 19, 10-12). RBL 10:1957 s. 23-34.
- Kazanie na Górze (Łk 6, 12-19). „Msza św.” 1964 nr 7-8 s. 10-15.
 - Nauka o bezżeństwie i dziewictwie w Pierwszym Liście św. Pawła do Koryntian. RBL 11:1958 s. 190-205.
- Z a w a d z k i J.: Jezus Chrystus „Kazanie na Górze” (Mt 5, 1-7); Łk 6, 20-49). RBL 2:1949 s. 19-34, 122-134.
- Z a w i s z e w s k i E.: Problemy społeczne w nauczaniu proroków. SPelp 6:1975 s. 69-80.
- Problemy społeczne w nauczaniu proroka Izajasza na tle prawodawstwa Mojżeszowego i współczesnejepoki. SPelp 1:1969 s. 121-142.
 - Zagadnienia społeczne w prawodawstwie Starego Testamentu. RBL 21:1968 s. 139-146.
- Z i e m b a W.: Doskonałość chrześcijańska w nauce św. Pawła. „Posłaniec Warmiński” 1982 s. 151-155.
- Ż u r o w s k a F.: Miłość posługująca. RBL 20:1967 s. 40-47.
- Miłosierdzia nie ofiary! RBL 16:1963 s. 298-306.
- Ż y c h i e w i c z T.: Dziesięcioro przykazań. Kalwaria Zebrzydowska 1983.

Barbara Szier

POLSKA BIBLIOGRAFIA BIBLIJNA ZA ROK 1984/85

Wykaz używanych skrótów (inne wg EK)

MPWB - *Materiały pomocnicze do wykładów z bibliistyki*
PTom - „Przegląd Tomistyczny”